

ПЕТАР НАМИЧЕВ

ТРАДИЦИОНАЛНАТА КУЌА ВО СКОПСКО

ТРАДИЦИОНАЛНАТА КУЌА ВО СКОПСКО THE TRADITIONAL HOUSE IN SKOPJE AREA

PETAR NAMICEV

НАРОДНО НЕИМАРСТВО XV

TRADITIONAL ARCHITECTURE XV

Петар Намичев

ТРАДИЦИОНАЛНАТА КУЌА ВО СКОПСКО ОД 19 ВЕК

(ПРИМЕНА НА КЕРПИЧ)

Petar Namicev

THE TRADITIONAL HOUSE IN SKOPJE AREA FROM 19th CENTURY

(APPLICATION OF THE NOT BAKED BRICK)

Skopje 2020

Петар Намичев

ТРАДИЦИОНАЛНАТА КУЌА ВО СКОПСКО ОД 19 ВЕК
(ПРИМЕНА НА КЕРПИЧОТ)

Издавач, автор на текстот и цртежите:
Д-р Петар Намичев

Рецензенти:
проф. д-р. Мирче Кокалевски
д-р Коста Балабанов

Дизајн: Михаил Намичев

Печатењето на изданието е финансирано од Град Скопје
Печатница: 2 Август, Штип
Тираж: 100

Petar Namicev

THE TRADITIONAL HOUSE IN SKOPJE AREA FROM 19th
CENTURY
(APPLICATION OF THE NOT BAKED BRICK)

Editor, Author of the text and drawings:
Petar Namicev PhD

Reviewers:
Mirce Kokalevski PhD, prof.
Kosta Balabanov PhD

Design and lay-out: Mihail Namicev

Printing is finansced by City of Skopje
Printed by: 2August, Stip
Copies: 100

ISBN 978-608-65654-8-0

ПРИМЕНА НА КЕРПИЧОТ ВО ТРАДИЦИОНАЛНАТА КУЌА ВО СКОПСКО ОД 19 ВЕК

Презентираниот материјал претставува резултат од повеќегодишна работа на прибирање и обработка на документацијата на традиционалната селска куќа која се развивала во околината на Скопје во 19-от и почетокот на 20-от век. Прибраните податоци за основните архитектонски и градителски карактеристики на градбите се презентирани преку техничката документација во размер, за да послужат и да се користат за научна цел, односно понатамошно истражување. Притоа прикажани се основните карактеристики за традиционалниот начин на градење и одредени елементи од занаетството. Преку приказ на живеалиштата и стопанските објекти се дефинираат одредени модели на живеалишта и просторни концепти, каде бил применуван од локален начин на градење, со цел преку публикуваниот материјал да се задоволат едукативни потреби на студентите, стручните лица, професионалци од различни области и за сите оние кои се заинтересирани традиционалните вредности на градење. Во истражувањето се опфатени просторните карактеристики, конструктивните модели на градење, применетиот материјал, надворешното и внатрешното обликување, традиционалните обичаи при градење, опремата на ентериерот и сл.

Целокупниот презентираниот материјал досега не е објавуван, и претставува една нова димензија на согледување за вредностите на формата на куќата- чардаклија каде доминира примената на керпичот и нејзина валоризација во пошироки Балкански рамки.

APPLICATION OF THE NOT BAKED BRICK TO THE TRADITIONAL HOUSE IN SKOPJE 19th CENTURY

The presented material is the result of many years of work on collecting and processing the documentation of the traditional village house that developed in the vicinity of Skopje in the 19th and early 20th century. The collected data on the basic architectural and construction characteristics of the buildings are presented through the technical documentation in scale, in order to serve and be used for scientific purposes, ie further research. The basic characteristics of the traditional way of building and certain elements of the craft are shown. The display of dwellings and commercial buildings defines certain models of dwellings and spatial concepts, where it was applied by a local way of building, in order to satisfy the educational needs of students, professionals, professionals in various fields and for all those through the published material, who are interested in traditional building values. The research covers the spatial characteristics, the constructive models of construction, the applied material, the external and internal shaping, the traditional construction customs, the interior equipment, etc.

The entire material that has been presented so far has not been previously published, and it represents a new dimension of perception of the values of the form of the house-*chardaklija* dominated by the use of not backed brick and its valorization in the wider Balkan framework.

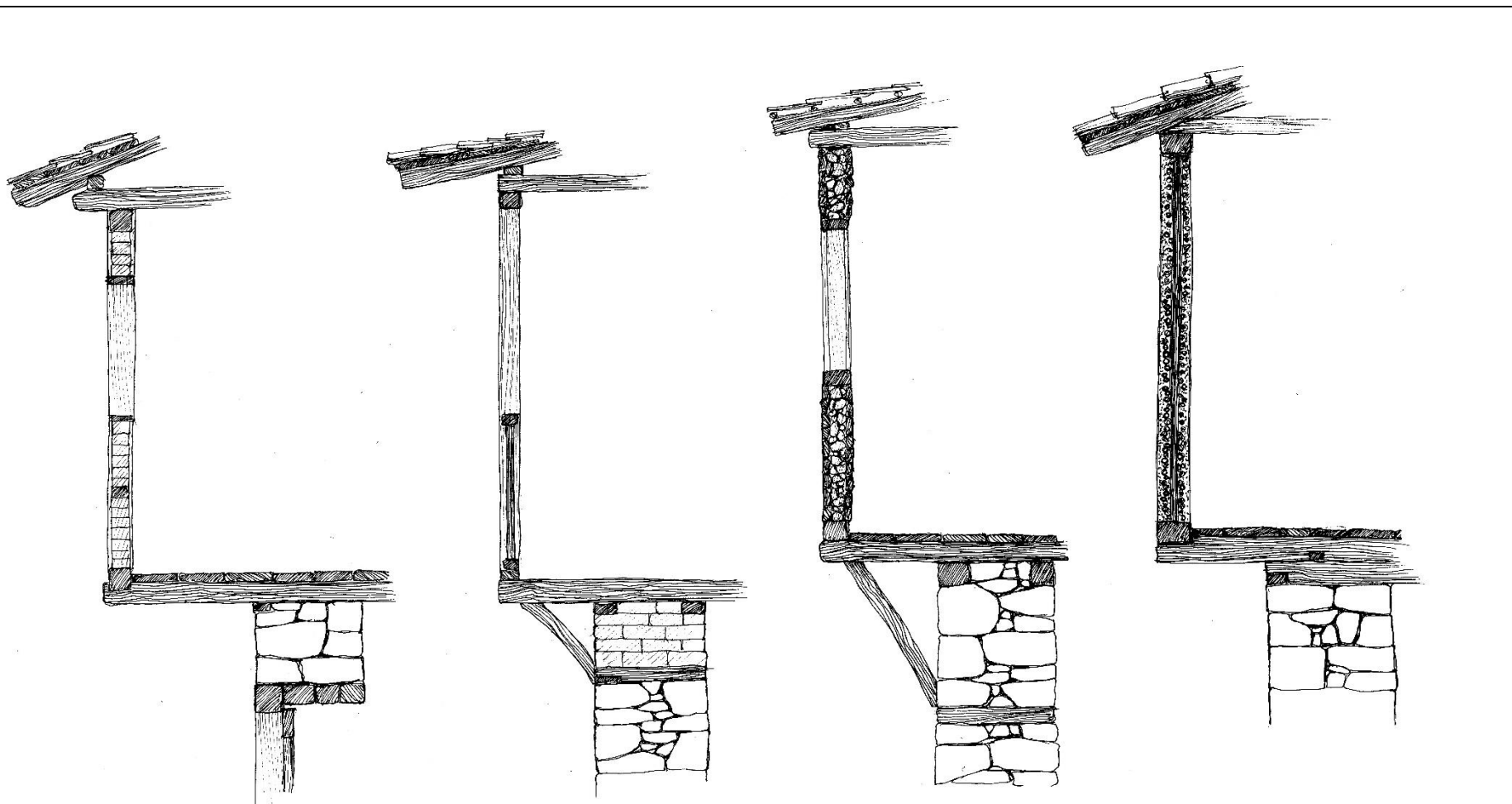
Начинот на презентација на материјалот е конципиран да ја дефинира типологијата на одредени карактеристични просторни модели според формата, применетиот конструктивен систем, начинот на обликување на просторот на елементите, степенот на декоративната обработка, функционалното решение и поврзаноста со одредени елементи со кои може да формира одредена целина и сл. Притоа се надополнува значењето на работата на искусниот занаетчија и градител, да создаде архитектура како израз на единството помеѓу конструкцијата и формата. Презентираниот материјал преку одредена методологија и типологија е во функција на основен материјал и литература, која може да се користи од различен аспект и од повеќе различни сфери на интерес.

The approach of presenting the elements and structures according to a certain typology and methodology enables their analysis, which will serve as a basic material and literature, which can be used from different aspect and from many different spheres of interest.

The way of presentation of the material is designed to define the typology of certain characteristic of the spatial models according to the form, the applied constructive system, the way of shaping the space of the elements, the degree of decorative processing, the functional solution and the connection with certain elements with which it can form a whole, and fig. Logically, the conclusion about the successfully formed unity of the experienced craftsman and builder, builds architecture as an expression of the unity between the construction and the form.

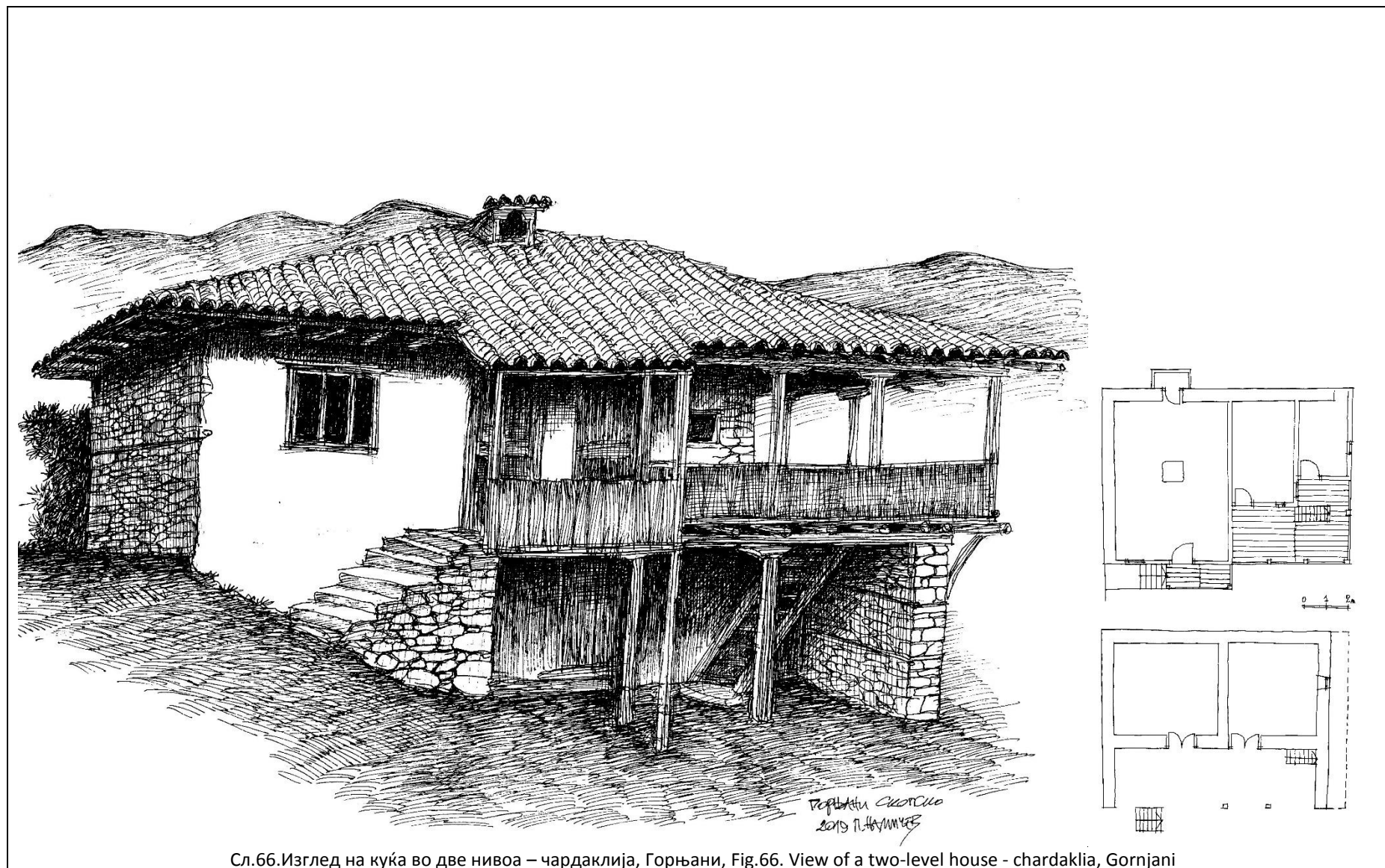

Сл.11.Изглед средишен дел од селото, Горњани Fig.11. Appearance of the central part of the village, Gornjani

Сл. 41.Изглед на пресек низ ерекер со исполана на сид со *керпич*,Чучер, со ограда, Чучер, со исполна од камен, Дивље, со плетен сид, Кучевиште
 Fig.41.Appearance of a cross-section through an erector with a wall on the wall with a *kerpich*, Cucer, with a fence, Cucer, filled with stone, Divlje, with a wicker wall, Kuchevishte

Сл.66.Изглед на кука во две нивоа – чардаклија, Горњани, Fig.66. View of a two-level house - chardaklia, Gornjani

Содржина

Традиционалната архитектура во Скопската област 6

Апстракт 9

Вовед 11

Селски населби 15

Стопански двор 28

Градење со керпич 53

Живеалишта 71

Типологија на живеалишта 115

Надворешни елементи 132

Ентериер 145

Обичаи околу градење 153

Градителски групи 165

Куќа – *чардаклија* 166

Заклучок 177

Литература 200

Content

The traditional architecture in Skopje region 6

Abstract 9

Introduction 11

Village settlements 15

Agricultural yard 28

Building with kerpich 53

Habitats 65

Typology of habitats 115

External elements 132

Interior 145

Custom about building 153

Group of masters 165

The concept of *chardaklia* – house 166

Conclusion 177

Bibliography 200